

**POLSKA NAD BAŁTYKIEM – IMPLIKACJE PRAWNE I GOSPODARCZE W SETNĄ
ROCZNICĘ ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI
MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
CHEŁM, 9 PAŹDZIERNIKA 2018 R.**

W dniu 9 października 2018 r. w budynku Instytutu Matematyki i Informatyki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. *Polska nad Bałtykiem – implikacje prawne i gospodarcze w setną rocznicę odzyskania niepodległości*. Patronat honorowy nad nią objął Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Zorganizowana została przez Katedrę Historii Ustroju i Prawa Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Ivana Franki na Ukrainie, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Chełmie, Urząd Miasta Chełm, Młodzieżową Radę Miasta Chełm oraz Zespół Szkół Ekonomicznych i Mundurowych im. gen. Wł. Andersa w Chełmie. Inspiracją do organizacji wydarzenia był fakt, iż na 2018 r. przypada 450. rocznica powołania Komisji Morskiej, jako pierwszego w Europie urzędu obejmującego całokształt spraw morskich oraz 100. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości. Mając to na uwadze celem konferencji było przybliżenie zagadnień dotyczących szeroko rozumianego prawa morskiego, w tym znaczenia dostępu do morza, kształtowania się granic morskich i lądowych, handlu morskiego i śródlądowego oraz innych zagadnień zbieżnych z tematem konferencji. Komitet naukowy tworzyli: dr hab. Waldemar Bednaruk, prof. KUL (przewodniczący), dr hab. Marzena Dyjakowska, prof. KUL, ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, oraz Dyrektor Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Chełm dr Augustyn Okoński. W skład komitetu organizacyjnego weszli: dr hab. Marzena Dyjakowska, prof. KUL (przewodnicząca), dr hab. Waldemar Bednaruk, prof. KUL, Prezydent Miasta Chełm Agata Fisz, dr Judyta Dworas-Kulik (sekretarz), dr Agnieszka Romanko, doc. dr Khrystyna Moryak-Prototopova oraz Dyrektor Zespołu Szkół Ekonomicznych i Mundurowych im. gen. Wł. Andersa w Chełmie Edyta Chudoba.

Uroczystej inauguracji konferencji w imieniu władz Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL dokonał Prodziekan ds. studiów

doktoranckich ks. dr hab. Krzysztof Burczak, prof. KUL, zaś w imieniu władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie Prorektor ds. studenckich prof. dr hab. Józef Zajac. Następnie głos zabrała Dyrektor Zespołu Szkół Ekonomicznych i Mundurowych im. gen. Wł. Andersa w Chełmie Edyta Chudoba. Podczas otwarcia konferencji przywitano wszystkich gości, w szczególności przedstawicieli lokalnej władzy m.in. Dyrektora Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Chełm Augustyna Okońskiego, Komendanta Straży Miejskiej w Chełmie Zbigniewa Grochmala, Komendanta Miejskiej Policji w Chełmie Mariusza Kołtuna, Przewodniczącego Rady Miasta Chełm Zygmunta Gardzińskiego. Powitano także proboszcza parafii Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Chełmie ks. Andrzeja Sternika, przedstawicieli Kolegium Technologii, Biznesu i Prawa Wschodnioeuropejskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku, w tym przede wszystkim wicedyrektora Lesię Matviichuk oraz Svitlanę Papko, Oksanę Boiarchuk i Ihora Karpiuka, dyrektorów i nauczycieli oraz młodzież z Gimnazjum Nr 1, Gimnazjum Nr 6, Gimnazjum Nr 7, Gimnazjum Nr 8, Zespołu Szkół Ekonomicznych i Mundurowych, Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Energetycznych i Transportowych, Zespołu Szkół Budowlanych i Geodezyjnych, I Liceum Ogólnokształcącego, II Liceum Ogólnokształcącego i IV Liceum Ogólnokształcącego, a także lokalne środowisko akademickie oraz członków Młodzieżowej Rady Miasta Chełm pod przewodnictwem Kacpra Jasyka.

Obrady podczas konferencji odbywały się w dwóch sesjach. Pierwszej sesji przewodniczył ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, podczas której referaty wygłosili: dr hab. Waldemar Bednaruk, prof. KUL, *Wpływ ubezpieczeń morskich na rozwój transportu morskiego*, doc. dr Andrij Koval (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Ivana Franki), *Rola żeglugi w kształtowaniu i rozwoju starożytnego i średniowiecznego społeczeństwa na terytorium współczesnej Ukrainy (przed upadkiem Rusi Kijowskiej i Księstwa Halicko-Włodzimierskiego jako potężnych średniowiecznych mocarstw europejskich)*, dr Judyta Dworas-Kulik (KUL), *Komisja Morska jako szczególne osiągnięcie polityki morskiej króla Zygmunta II Augusta*, dr Iwona Lasek Lurowiec (PWSZ w Chełmie), *Znaczenie Polskiej Marynarki Wojennej dla rozwoju II Rzeczypospolitej* oraz doc. dr Liliana Szevczuk (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Ivana Franki), *Historyczne i prawne aspekty kształtowania i rozwoju Ukrainy jako pełnoprawnego podmiotu międzynarodowego prawa morza*. Sesja zakończyła się dyskusją nad referatami z udziałem prelegentów i gości.

Obradom w drugiej sesji przewodniczył dr hab. Waldemar Bednaruk, prof. KUL. W jej toku głos zabrali: doc. dr Khrystyna Moryak-Prototopova

(Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Ivana Franki), *Żegluga na rzece Przemyszy (druga połowa XIX wieku – pierwsza połowa XX wieku)*, ks. kmdr por. rez. dr Zbigniew Jaworski (Szczecińska Szkoła Wyższa Collegium Balticum), *Operacja Enduring Freedom w walce z międzynarodowym terroryzmem*, dr hab. Marzena Dyjakowska, prof. KUL, *Rzymska pożyczka morska – pierwowzór umowy ubezpieczeniowej i pożyczki bodmeryjnej*, ks. dr Paweł Płaczek (USz), *Walor edukacyjny i promocyjny Morza Bałtyckiego na przykładzie turystyki religijnej w pasie nadmorskim Pomorza Zachodniego* oraz mgr Taras Szewczuk (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Ivana Franki), *Normy i zasady współczesnego międzynarodowego prawa morza jako narzędzia wznowienia integralności terytorialnej Ukrainy*. Sesja zakończyła się ożywioną dyskusją nad referatami z udziałem prelegentów i gości. Zainteresowanie uczestników wzbudziła rola kapłana na statkach marynarki wojennej oraz kwestie zasadności poszerzenia składu polskich flot handlowych o duchownego katolickiego. Uczniowie z klas mundurowych pytani byli natomiast o ich motywację w wyborze klasy o profilu wojskowym.

Podsumowania konferencji dokonał Przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta Chełm Kacper Jasyk. W swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie polskich tradycji morskich, jak również zwrócił uwagę na rolę dostępu do morza dla odbudowy niepodległego państwa polskiego. Zamknięcia konferencji wraz z podziękowaniami za trud jej organizacji dokonali Prorektor ds. studenckich prof. dr hab. Józef Zajac oraz Dyrektor Zespołu Szkół Ekonomicznych i Mundurowych im. gen. Wł. Andersa w Chełmie Edyta Chudoba.

Judyta Dworas-Kulik*

* Dr, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

